**2020. január 15., szerda**

P9_TA(2020)0006

# A kilépésről rendelkező megállapodásban szereplő állampolgári jogokkal kapcsolatos végrehajtási és ellenőrzési rendelkezések

## Az Európai Parlament 2020. január 15-i állásfoglalása a kilépésről rendelkező megállapodásban foglalt, a polgárok jogaira vonatkozó rendelkezések végrehajtásáról és nyomon követéséről (2020/2505(RSP))

(2021/C 270/02)

*Az Európai Parlament,*

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ),

— tekintettel az Európai Unió 2007. december 12-én Strasbourgban kihirdetett és a Lisszaboni Szerződéssel 2009 decemberében hatályba lépett, 2000. december 7-i Alapjogi Chartájára (a továbbiakban: a Charta),

— tekintettel az Egyesült Királysággal az Európai Unióból való kilépésére irányuló szándékáról szóló értesítést követően folytatott tárgyalásokról szóló, 2017. április 5-i állásfoglalására ([1]), az Egyesült Királysággal folytatott tárgyalások jelenlegi állásáról szóló, 2017. október 3-i állásfoglalására ([2]), az Egyesült Királysággal folytatott tárgyalások jelenlegi állásáról szóló, 2017. december 13-i állásfoglalására ([3]), az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretéről szóló, 2018. március 14-i állásfoglalására ([4]), valamint az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének helyzetéről szóló, 2019. szeptember 18-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel az Európai Tanácsnak az Egyesült Királyság EUSZ 50. cikke szerinti bejelentését követő, 2017. április 29-i iránymutatásaira (50. cikk) és a Tanács 2017. május 22-i határozatának mellékletére, amely lefekteti a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával az állam Európai Unióból való kilépésének szabályait meghatározó megállapodásról folytatandó tárgyalásokra vonatkozó irányelveket,

— tekintettel az Európai Tanács 2017. december 15-i iránymutatásaira (50. cikk) és a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságával a tagállam Európai Unióból való kilépésének szabályait meghatározó megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló, 2017. május 22-i tanácsi határozat kiegészítéséről szóló, 2018. január 29-i tanácsi határozat mellékletére,

— tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Királyság kormánya tárgyalóinak az Egyesült Királyság Európai Unióból való rendezett kilépésére irányuló, az EUSZ 50. cikke szerinti tárgyalások első szakaszának előrehaladásáról szóló, 2017. december 8-i közös jelentésére,

— tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből való kilépéséről szóló, az Európai Tanács által 2018. november 25-én jóváhagyott megállapodás tervezetére és az Európai Tanács ekkor megtartott ülésének jegyzőkönyvében rögzített nyilatkozatokra,

— tekintettel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről rendelkező, az Európai Tanács által 2019. október 17-én jóváhagyott megállapodás tervezetére (a továbbiakban: „a kilépésről rendelkező megállapodás") ([6]),

— tekintettel az Egyesült Királyság parlamentje előtt 2019. december 19-én előterjesztett, a kilépésről rendelkező megállapodásra vonatkozó törvényjavaslatra,

— tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretét meghatározó politikai nyilatkozatra ([7]),

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,

---

([1]) HL C 298., 2018.8.23., 24. o.
([2]) HL C 346., 2018.9.27., 2. o.
([3]) HL C 369., 2018.10.11., 32. o.
([4]) HL C 162., 2019.5.10., 40. o.
([5]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0016.
([6]) HL C 384 I, 2019.11.12., 1. o.
([7]) HL C 384 I, 2019.11.12., 178. o.

**2020. január 15., szerda**

A. mivel az Európai Parlament az Európai Unió valamennyi polgárát képviseli, és az Egyesült Királyság Unióból való kilépése előtt és után is fellép azok érdekeinek védelme érdekében;

B. mivel jelenleg a megmaradó 27 tagállam (EU-27) mintegy 3,2 millió állampolgára él az Egyesült Királyságban és az Egyesült Királyság 1,2 millió állampolgára él az EU-27 országaiban; mivel azok a polgárok, akik egy másik tagállamban telepedtek le, ezt az EU jogszabályai értelmében élvezett jogaik és azon jogos feltételezés alapján tették, hogy ezekkel a jogokkal egész életükben rendelkeznek majd;

C. mivel emellett 1,8 millió, Észak-Írországban született polgár van, akik a nagypénteki megállapodás értelmében jogosultak az ír állampolgárságra, és ezáltal jogosultak az uniós polgárságra és az uniós polgársághoz kapcsolódó jogokra azon a helyen, ahol letelepedtek;

D. mivel az EU és az Egyesült Királyság a kilépésről rendelkező megállapodás második része értelmében átfogó és kölcsönös megközelítést fogadott el az Egyesült Királyságban élő EU-27 állampolgárok és az EU-27-ben élő brit állampolgárok jogainak védelme tekintetében;

E. mivel az Egyesült Királyság az uniós polgárok letelepedési rendszere révén felkészült a kilépésről rendelkező megállapodás tartózkodási okmányok kibocsátására vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazására;

F. mivel számos EU-27 tagállamnak még jogszabályokat kell alkotnia arra vonatkozóan, hogy miként javasolja végrehajtani a kilépésről rendelkező megállapodás tartózkodási okmányok kiállításáról szóló 18. cikkét;

G. mivel a kilépésről rendelkező megállapodásban meghatározott átmeneti időszak végén az Egyesült Királyság állampolgárai már nem élvezhetik az EUMSZ 20. cikke értelmében őket megillető jogokat, különösen a szabad mozgáshoz való jogot, kivéve, ha az EU és az Egyesült Királyság a közöttük fennálló jövőbeli kapcsolatokról szóló bármely megállapodásban másként állapodik meg;

H. mivel a kilépésről rendelkező megállapodás 132. cikke értelmében az átmeneti időszak csak oly módon hosszabbítható meg, ha a vegyes bizottság 2020. július 1. előtt erről határozatot hoz;

***A kilépésről rendelkező megállapodás második része***

1. úgy véli, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás második része méltányos és kiegyensúlyozott;

2. megjegyzi, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás második része az alábbiakról rendelkezik:

— az EU-27 az Egyesült Királyságban a kilépéskor jogszerűen élő valamennyi polgárát, továbbá az EU-27 valamely tagállamában a kilépéskor jogszerűen élő valamennyi egyesült királyságbeli polgárt és családtagjaikat maradéktalanul megilletik az uniós jog által megállapított és az Európai Unió Bíróságának (EUB) értelmezése szerinti jogok,

— a polgárok közvetlen családtagjai és a velük tartós kapcsolatban élő személyek, akik jelenleg a fogadó államon kívül élnek, szintén jogosultak a kilépési megállapodásban rögzített védelemre, és ugyanez érvényes a jövőben a fogadó államon kívül születendő gyermekeikre,

— az uniós jog szerinti valamennyi társadalombiztosítási jog fennmarad, beleértve az összes exportálható ellátás kivitelét is,

— a polgárok jogainak fenntartása a polgárok egész élete során biztosított,

— a kilépésről rendelkező megállapodás második részét végrehajtó igazgatási eljárások átláthatóak, zökkenőmentesek és egyszerűek lesznek, a formanyomtatványok pedig rövidek, egyszerűek és felhasználóbarátak,

— a kilépésről rendelkező megállapodás polgárok jogaira vonatkozó rendelkezéseit beépítik az Egyesült Királyság jogába, és e jogok közvetlen hatállyal bírnak;

**2020. január 15., szerda**

***A polgárok jogai az átmeneti időszakban***

3. megjegyzi, hogy a 2020. december 31-én véget érő átmeneti időszakban a kilépésről rendelkező megállapodás 131. cikke értelmében a Bizottságnak kell nyomon követnie a kilépésről rendelkező megállapodás második részének végrehajtását, beleértve a megállapodás 19. cikke alapján létrehozott kérelmezési rendszereket az Egyesült Királyságban és az EU-27 tagállamaiban egyaránt;

4. megjegyzi, hogy az átmeneti időszak alatt az EU-27 polgárai továbbra is élvezik az EUMSZ 20. cikkéből és a vonatkozó uniós jogszabályokból eredő, szabad mozgáshoz való jogot az Egyesült Királyság tekintetében, csakúgy, mint az Egyesült Királyság állampolgárai az EU-27 tekintetében;

5. emlékeztet arra, hogy az átmeneti időszak alatt a Bizottság lesz felelős annak biztosításáért, hogy a szabad mozgáshoz való jogokat mind az Egyesült Királyságban, mind az EU-27-ben tiszteletben tartsák, és kéri a Bizottságot, hogy különítsen el elegendő forrást e jogok megsértése eseteinek kivizsgálására és orvoslására, különös tekintettel az EU-27 állampolgárait vagy az Egyesült Királyság állampolgárait érintő hátrányos megkülönböztetés eseteire;

6. kiemeli, hogy az átmeneti időszak a vártnál rövidebb; ezért felszólítja az EU-t és az Egyesült Királyságot, hogy kezeljék prioritásként a kilépésről rendelkező megállapodás második részének a polgárokra és a polgárok jogaira vonatkozó aspektusait;

***A kilépésről rendelkező megállapodás második részének végrehajtása***

7. hangsúlyozza, hogy a kilépésről rendelkező megállapodáshoz való hozzájárulásról szóló határozata figyelembe fogja venni a kilépésről rendelkező megállapodás kulcsfontosságú rendelkezéseinek végrehajtásával kapcsolatban szerzett tapasztalatokat, illetve nyújtott biztosítékokat, különösen az Egyesült Királyság által bevezetett, az uniós polgárokra vonatkozó letelepedési rendszer tekintetében;

8. megjegyzi, hogy az uniós polgárok letelepedési rendszerében magas azon kérelmezők aránya, akik csak „előzetes letelepedési engedéllyel rendelkező” jogállást kaptak; emlékeztet arra, hogy ez elkerülhető, ha az Egyesült Királyság deklaratív jellegű közigazgatási eljárást választ, amint azt a kilépésről rendelkező megállapodás 18. cikkének (4) bekezdése lehetővé teszi; sürgeti ezért az Egyesült Királyságot, hogy vizsgálja felül megközelítését, továbbá felhívja az EU-27 tagállamait, hogy szintén válasszák a 18. cikk (4) bekezdésében előírt deklaratív eljárást;

9. súlyos aggodalmának ad hangot az Egyesült Királyságban élő azon EU-27 állampolgárokkal kapcsolatos közelmúltbeli és egymásnak ellentmondó bejelentések miatt, akik nem tartják be az uniós polgárok letelepedési rendszere 2021. június 30-i kérelmezési határidejét; megjegyzi, hogy ezek a bejelentések az ügynek nem használó bizonytalanságot és szorongást okoztak az érintett polgárok számára; sürgeti az Egyesült Királyság kormányát, hogy tegye egyértelművé, hogyan fogja alkalmazni a kilépésről rendelkező megállapodás 18. cikke (1) bekezdése második albekezdésének d) pontját, különösen ami a „határidő be nem tartásának ésszerű indokát” illeti;

10. rámutat arra, hogy az Egyesült Királyságban élő EU-27 állampolgárok számára nagyobb biztonságot és biztonságérzetet teremtene, ha fizikai okmányt adnának ki számukra annak bizonyítékaként, hogy az átmeneti időszak végét követően jogosultak az Egyesült Királyságban tartózkodni; megismétli, hogy az ilyen fizikai bizonyíték hiánya tovább növeli annak kockázatát, hogy a leendő munkáltatók vagy bérbeadók hátrányos megkülönböztetést alkalmaznak az EU-27 polgáraival szemben, esetleg el akarván kerülni az online ellenőrzés adminisztratív többletterheit, vagy tévesen attól tartva, hogy jogellenes helyzetbe kerülnek;

11. továbbra is aggasztja a személyi okmányok másolására szolgáló szkennelési szolgáltatások korlátozott száma az uniós polgárok letelepedési rendszerében, az Egyesült Királyság területén nyújtott segítség korlátozott földrajzi kiterjedése, valamint az idősebb és kiszolgáltatott polgároknak nyújtott segítség szintje, beleértve azokat is, akik számára nehézséget okozhat a digitális alkalmazások használata;

12. aggodalmát fejezi ki az Egyesült Királyság a kilépésről rendelkező megállapodás 159. cikkében előírt független hatóságának létrehozását célzó javaslat miatt; elvárja, hogy az Egyesült Királyság biztosítsa a hatóság tényleges függetlenségét; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a hatóságnak az átmeneti időszak végét követő első naptól kezdve működőképesnek kell lennie;

13. egyértelmű tájékoztatást vár az Egyesült Királyság kormányától az az uniós polgárok Egyesült Királyság által alkalmazott letelepedési rendszerének alkalmazhatóságával kapcsolatban azon észak-írországi EU-27 állampolgárok tekintetében, akik nem kértek brit állampolgárságot a nagypénteki megállapodás értelmében;

14. megismétli elkötelezettségét annak szoros nyomon követése mellett, hogy az EU-27 tagállamai hogyan hajtják végre a kilépésről rendelkező megállapodás második részét, különösen a területükön élő brit állampolgárok jogairól szóló 18. cikk (1) és (4) bekezdését;

15. ösztönzi az EU-27 tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek jogbiztonságot nyújtanak az EU-27-ek területén lakóhellyel rendelkező brit állampolgárok számára; emlékeztet arra az álláspontjára, hogy az EU-27-eknek következetes és nagylelkű megközelítést kell követnie az e tagállamokban élő brit állampolgárok jogainak védelme terén;

16. felhívja az Egyesült Királyságot és az EU-27 tagállamait, hogy fokozottan hívják fel a polgárok figyelmét az Egyesült Királyság EU-ból való kilépésének hatásaira, és indítsanak vagy gyorsítsanak fel célzott tájékoztató kampányokat annak érdekében, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi polgárt tájékoztassák jogaikról és jogállásuk esetleges változásairól;

***A polgárok jogai az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok értelmében***

17. üdvözli az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatok keretét meghatározó politikai nyilatkozatban szereplő kötelezettségvállalást, amely szerint annak „egy olyan kapcsolatnak kell lennie, amely jelenleg és a jövőben is az Unió és az Egyesült Királyság polgárainak érdekeit szolgálja”;

18. ezzel összefüggésben sajnálatát fejezi ki az Egyesült Királyság azon bejelentése miatt, miszerint a személyek Unió és Egyesült Királyság közötti szabad mozgásának elve a továbbiakban nem lesz alkalmazandó; úgy véli, hogy az EU és az Egyesült Királyság közötti jövőbeli kapcsolatokról szóló bármely megállapodásnak ambiciózus rendelkezéseket kell tartalmaznia a személyek mozgására vonatkozóan; megismétli, hogy e jogoknak arányban kell állniuk a más területeken folytatott jövőbeli együttműködés mértékével; emlékeztet arra, hogy a szabad mozgáshoz való jogok közvetlenül kapcsolódnak a belső piac részét képező három másik szabadsághoz is, és különösen fontosak a szolgáltatások és a szakmai képesítések szempontjából;

19. sürgeti, hogy a kilépésről rendelkező megállapodás hatálya alá tartozó brit állampolgárok számára garantálják a jövőbeli szabad mozgáshoz való jogot az EU egész területén, valamint felszólít a kilépési megállapodás hatálya alá tartozó állampolgárok számára az Egyesült Királyságba vagy az Unióba való visszatérés jogának egész életre szóló biztosítására; felhívja az EU-27 tagállamait annak biztosítására, hogy a lakóhely szerinti ország helyhatósági választásain a kilépésről rendelkező megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi polgár számára biztosítsák a szavazati jogot;

20. emlékeztet arra, hogy számos brit állampolgár – mind az Egyesült Királyságban, mind az EU-27-ben lakóhellyel rendelkezők – határozottan ellenezte az EUMSZ 20. cikke értelmében jelenleg őket megillető jogok elvesztését; javasolja, hogy az EU-27 vizsgálja meg, miként tudná ezt mérsékelni az EU elsődleges jogának keretein belül, teljes mértékben tiszteletben tartva a viszonosság, a méltányosság, a szimmetria és a megkülönböztetésmentesség elveit;

21. emlékeztet arra, hogy az 164. cikkben említett vegyes bizottság felel a kilépésről rendelkező megállapodás végrehajtásáért és alkalmazásáért;

22. úgy véli, hogy előnyös volna a kilépésről rendelkező megállapodás végrehajtásának és alkalmazásának az Európai Parlament és az Egyesült Királyság parlamentje általi közös ellenőrzése, és üdvözölné, ha e célból közös struktúrák jöhetnének létre;

o

o o

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek és az Egyesült Királyság kormányának.